

RAPORT

ZAWODOWA WIZJA SIEBIE POKOLENIA Z

WSTĘP

Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Kaliszu w ramach swojej działalności realizuje różne projekty, w tym skierowane do młodych ludzi z pokolenia Z.

Jednym z takich projektów są Młodzieżowe Misje Gospodarcze. W trakcie realizacji dwóch edycji tego projektu w latach 2022-2023, przeprowadziliśmy badania z wykorzystaniem metody ankietowej (ankieta online).

Poprzez badanie próbowaliśmy poznać preferencje młodych osób, ich plany i cele związane z zawodową przyszłością. Chcieliśmy się przekonać jakie naprawdę jest młode pokolenie i jaką mają zawodową wizję siebie. Dlatego postanowiliśmy to zweryfikować u źródła, czyli zapytać samych zainteresowanych.

Przedstawione dane zawarte w niniejszym opracowaniu zostały uzyskane z **1944 ankiet** online wypełnionych przez uczniów szkół ponadpodstawowych z subregionu kaliskiego. Ankiety skierowane do uczniów miały charakter ilościowy.

WSTĘP

Ankietę online wypełniło **711 uczniów klas 1, 493 uczniów klas 2, 537 uczniów klas 3** oraz **203 uczniów klas 4** z **12 szkół ponadpodstawowych z terenu Południowej Wielkopolski:**

- Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Janka Bytnara "Rudego" w Kaliszu
- Zespół Szkół Ekonomicznych w Kaliszu
- IV Liceum Ogólnokształcące im. I. J Paderewskiego w Kaliszu
- Technikum im. św. Józefa w Kaliszu
- Zespół Szkół Techniczno-Elektronicznych w Kaliszu
- I Liceum Ogólnokształcące im. A. Asnyka w Kaliszu
- Zespół Szkół nr 1 w Liskowie
- Zespół Szkół Usługowo Gospodarczych w Pleszewie
- Zespół Szkół Technicznych w Pleszewie
- Zespół Szkół Technicznych w Ostrowie Wielkopolskim
- Zespół Szkół nr 2 im. Przyjaźni Polsko-Norweskiej w Ostrzeszowie
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Zdunach

PROJEKT

MŁODZIEŻOWE MISJE GOSPODARCZE

Projekt **Młodzieżowe Misje Gospodarcze** to autorski projekt Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Kaliszu, który skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Biorący udział w projekcie uczniowie **wypracowują konkretne rozwiązania dla biznesu**. Podczas tego czasu uczniowie współpracują z biznesem zarówno poprzez spotkania w firmach, obserwację, rozmowy z wyznaczonymi pracownikami, spotkania robocze (w tym również online).

W realizacji wyznaczonych zadań pomagają opiekunowie grupy – nauczyciele oraz studenci. Każdy z zespołów ma za zadanie przygotować propozycję rozwiązania sytuacji, która zostanie oceniona przez powołany zespół ekspertów.

W trakcie pięciu edycji w projekcie wzięło udział łącznie **183 uczestników** - uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z subregionu kaliskiego oraz studentów Uniwersytetu Kaliskiego.

DEFINICJA

POKOLENIE Z

Zgodnie z definicją zawartą w *Słowniku języka polskiego* pojęcie "**pokolenie**" oznacza "grupę ludzi będących mniej więcej w tym samym wieku; ogół ludzi ukształtowanych przez podobne lub te same przeżycia, doświadczenia itp." [1]

Obecnie funkcjonujący **podział** na generacje ludzi przedstawia się następująco:

- pokolenie **BB** - urodzeni w latach 1946-1964,
- pokolenie **X** - urodzeni w latach 1965-1980,
- pokolenie **Y** - urodzeni w latach 1981-1996,
- pokolenie **Z** - urodzeni w latach 1995-2012.

Młode osoby urodzone po 1995 r. określane są mianem **pokolenia Z**.

W literaturze spotkamy się także z takimi określeniami pokolenia Z jak:

pokolenie „C” (od słów *connected, communicating, content-centric, computerized, community-oriented, always clicking*), a także

iGeneration, Gen Tech, Gen Wii, Net Gen, Digital Natives, Gen Next, Post Gen[2].

[1] Słownik języka polskiego PWN, <https://sjp.pwn.pl/szukaj/pokolenie.html> (dostęp z dnia 27.07.2023r.)

[2] A. Żarczyńska-Dobiesz, B. Chomątowska, Pokolenie Z na rynku pracy – wyzwania dla zarządzania zasobami ludzkimi, w: Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, nr 350/2014, Wrocław 2014, wersja elektroniczna (źródło: https://www.wir.ue.wroc.pl/docstore/download/WUTab43aa7817c84419a68f72a45a7f6171/Zarczyńska_Dobiesz_Chomatowska_Pokolenie_z_na_rynku_pracy.pdf)

DEFINICJA

POKOLENIE Z

Tym co **wyróżnia** generację Z jest zdolności do swobodnego poruszania się i funkcjonowania w dwóch światach jednocześnie - **online** i **offline**[3].

Wśród głównych **cech pokolenia Z**, wskazuje się:

- **dużą pewność siebie** – zarówno w obrębie wykorzystywania nowych technologii, jak i posiadania cech, cenionych przez pracodawcę,
- **naukę na zasadzie just in time learning** – pokolenie Z chce mieć i wiedzieć wszystko natychmiast, a wizja długotrwałego budowania kariery zawodowej wydaje się być dla nich przytłaczająca,
- **nacisk na work-life balance,**
- **życie zawodowe i prywatne musi tworzyć spójną, uzupełniającą się całość,**
- **brak obaw wobec podejmowanego ryzyka,**
- **silną potrzebę przebywania w grupie** – z jednoczesnym podkreśleniem, że pokolenie Z część swoich relacji przekłada na środowisko online[4].

[3] Co to jest Pokolenie Z? Charakterystyka nowej generacji pracowników i konsumentów. (źródło: https://www.ey.com/pl_pl/workforce/pokolenie-z-co-to-jest)

[4] Ibidem

ANALIZA

WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH

PIERWSZA PRACA

PLANY PO UKOŃCZENIU SZKOŁY*

Zapytaliśmy badanych uczniów o ich najbliższe plany po ukończeniu szkoły. Spośród wskazanych propozycji uczniowie wskazali **trzy główne obszary**.

40%

ZROBIĆ KURSY I SZKOLENIA SPECJALISTYCZNE

39,9%

PODJAĆ PRACĘ ZGODNĄ Z KIERUNKIEM KSZTAŁCENIA

31,6%

ROZPOCZĄĆ STUDIA DZIENNE ZGODNE Z KIERUNKIEM KSZTAŁCENIA

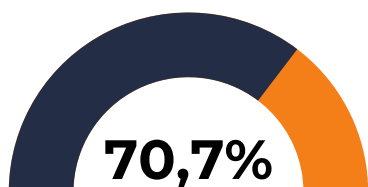
Wśród innych opcji ankietowani uczniowie wskazują także na takie plany jak: **założenie własnej działalności gospodarczej (24,4%), podjęcie pracy w innym obszarze (23,9%) oraz studia zaoczne zgodne z kierunkiem kształcenia (21,2%).**

* W tym pytaniu ankietowani uczniowie mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

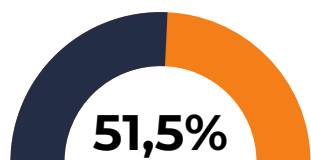
PIERWSZA PRACA

CEL PIERWSZEJ PRACY*

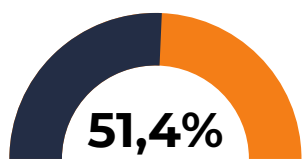
Dla zdecydowanej większości ankietowanych uczniów głównym celem pierwszej pracy jest przede wszystkim **zdobyć doświadczenia w zawodzie, aby uzyskać lepszą pracę w przyszłości.**

**ZDOBYCIE DOŚWIADCZENIA
W ZAWODZIE, ŻEBY UZYSKAĆ KOLEJNĄ,
LEPSZĄ PRACĘ**

**ZDOBYCIE PIENIĘDZY NA PÓŹNIEJSZĄ
INWESTYJCJĘ (NP. ZAŁOŻENIE FIRMY)**

**ZDOBYCIE PIENIĘDZY NA REALIZACJĘ
MARZEŃ (NP. WYJAZD ZAGRANICZNY)**

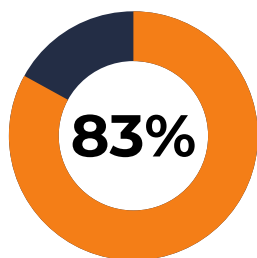
Na dalszy plan schodzą takie cele jak **zdobyć stabilnego zatrudnienia na dłużej (24,5%)** czy **zdobyć pierwsze doświadczenie zawodowe zanim wybiorę studia (18,8%)**. Grupa badanych uczniów **(9,7%) nie ma innego wyjścia i musi iść do pracy.**

* W tym pytaniu ankietowani uczniowie mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

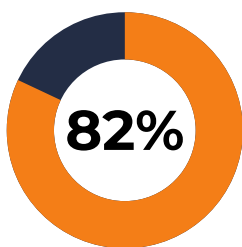
PIERWSZA PRACA

CO JEST ISTOTNE W PIERWSZEJ PRACY

Badani uczniowie wskazali kryteria, które są dla nich istotne przy wyborze pierwszej pracy. Do najważniejszych należą kwestie związane z **poziomem wynagrodzenia** oraz **przestrzeganie Kodeksu Pracy przez pracodawcę** (np. wynagrodzenie na czas, płatne nadgodziny).

POZIOM WYNAGRODZENIA

PRZESTRZEGANIE KODEKSU PRACY PRZEZ PRACODAWCĘ (NP. WYNAGRODZENIE NA CZAS, PŁATNE NADGODZINY)

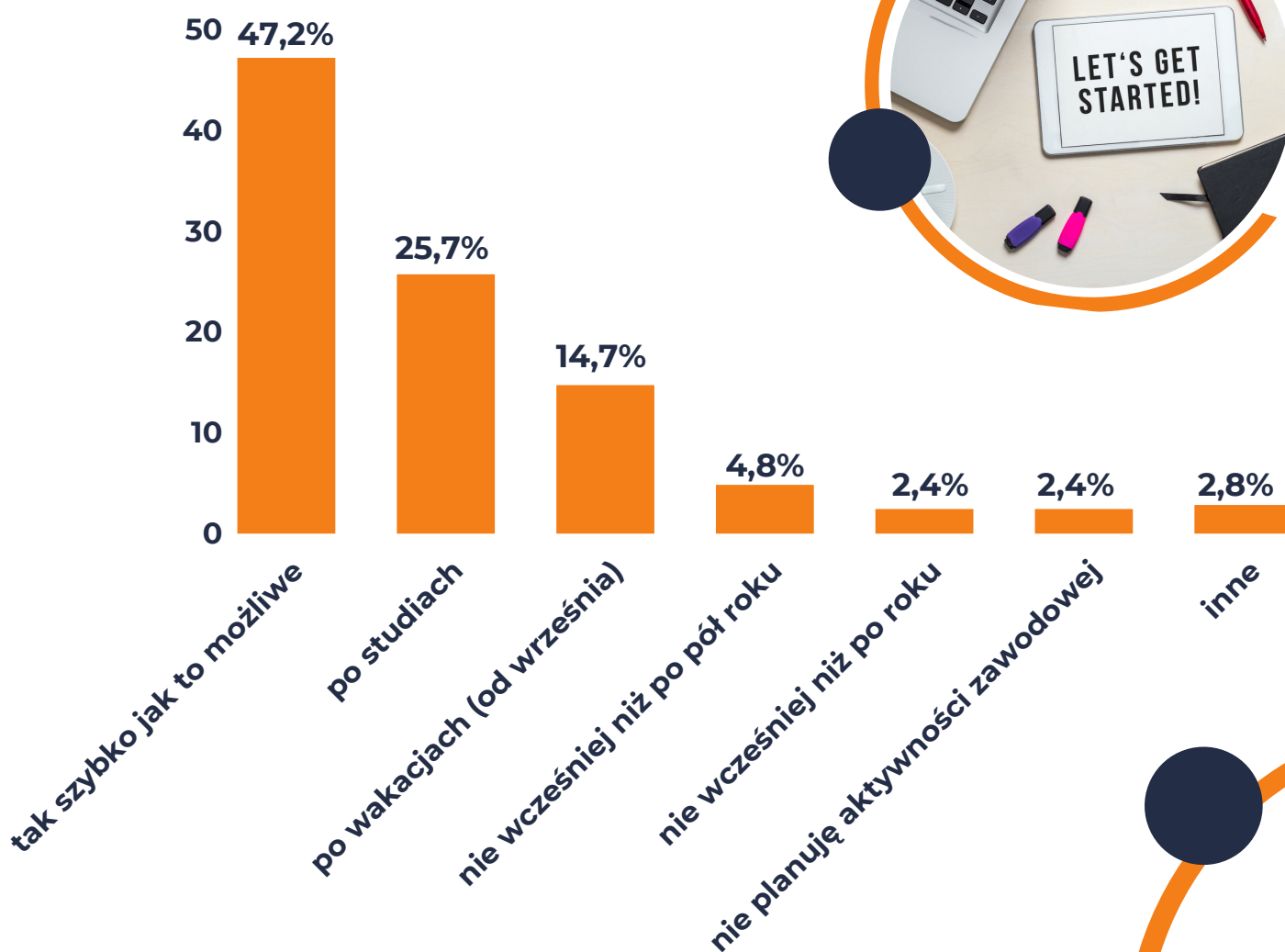
Istotna dla ankietowanych uczniów jest również **swobodna atmosfera w pracy (79,5%)**, **dobra współpraca między pracownikami (77,8%)** oraz **możliwość awansowania w firmie (76,7%)**.

PIERWSZA PRACA

ROZPOCZĘCIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

Blisko połowa ankietowanych uczniów zamierza rozpocząć aktywność zawodową (np. podjąć pracę, założyć firmę) po ukończeniu szkoły - **tak szybko jak to możliwe.**

PIERWSZA PRACA

PREFEROWANA FORMA PIERWSZEJ PRACY

W zdecydowanej większości badani uczniowie swoje pierwsze doświadczenie zawodowe chcą zdobywać poprzez **rozpoczęcie pracy w innej firmie**. Część z ankietowanych myśli też o **prowadzeniu własnej działalności w roli właściciela bądź pracodawcy**.

PIERWSZA PRACA

PREFEROWANE MIEJSCE ZATRUDNIENIA*

W zdecydowanej większości ankietowani uczniowie chcą szukać zatrudnienia **w pobliżu swojego miejsca zamieszkania (maksymalnie do 30 km)**. Spora część uczniów rozważa także **przeprowadzkę** do innej lokalizacji w Polsce lub za granicą.

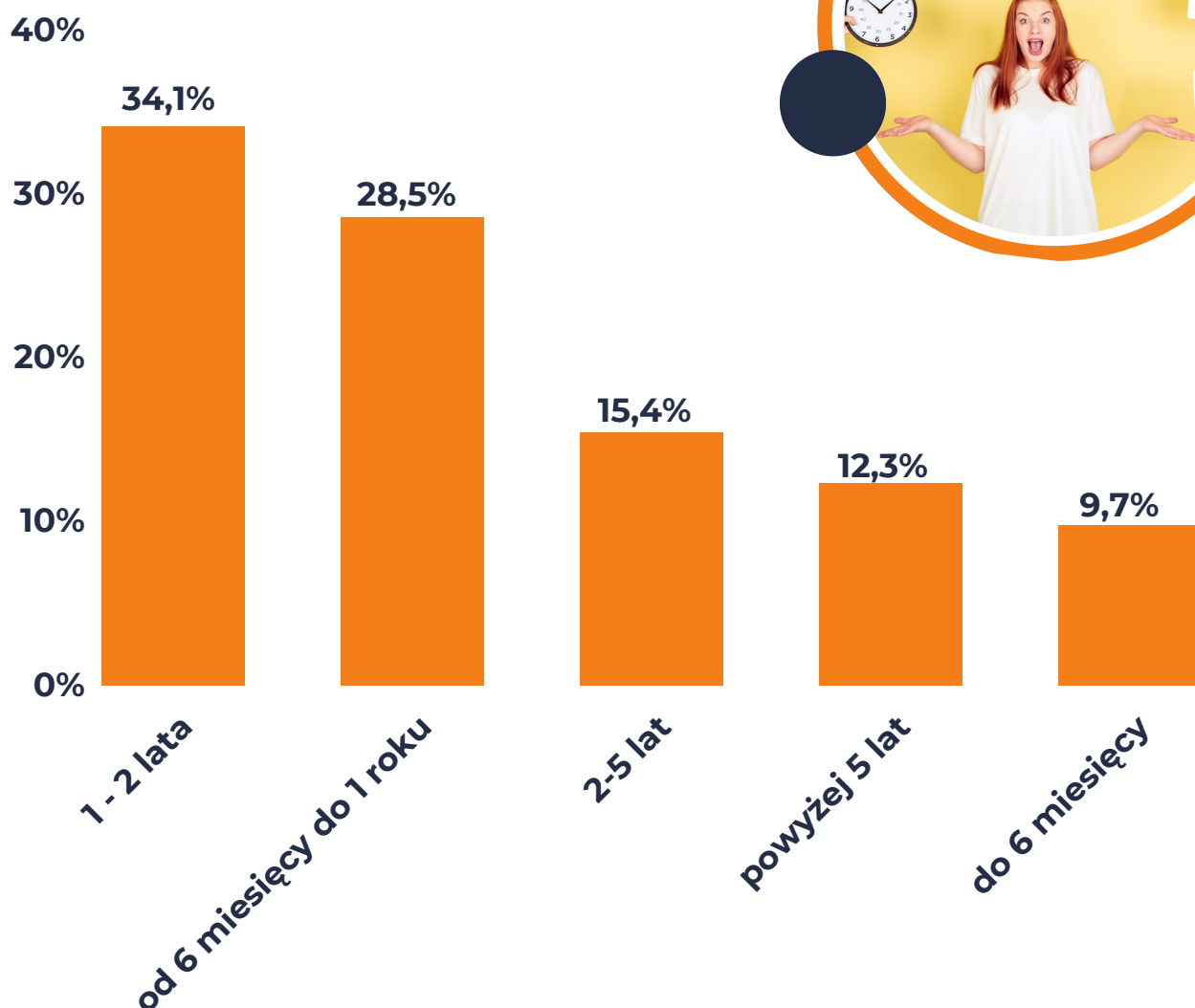

* W tym pytaniu ankietowani uczniowie mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

PIERWSZA PRACA

JAK DŁUGO ZAMIERZASZ ZOSTAĆ W PIERWSZEJ PRACY

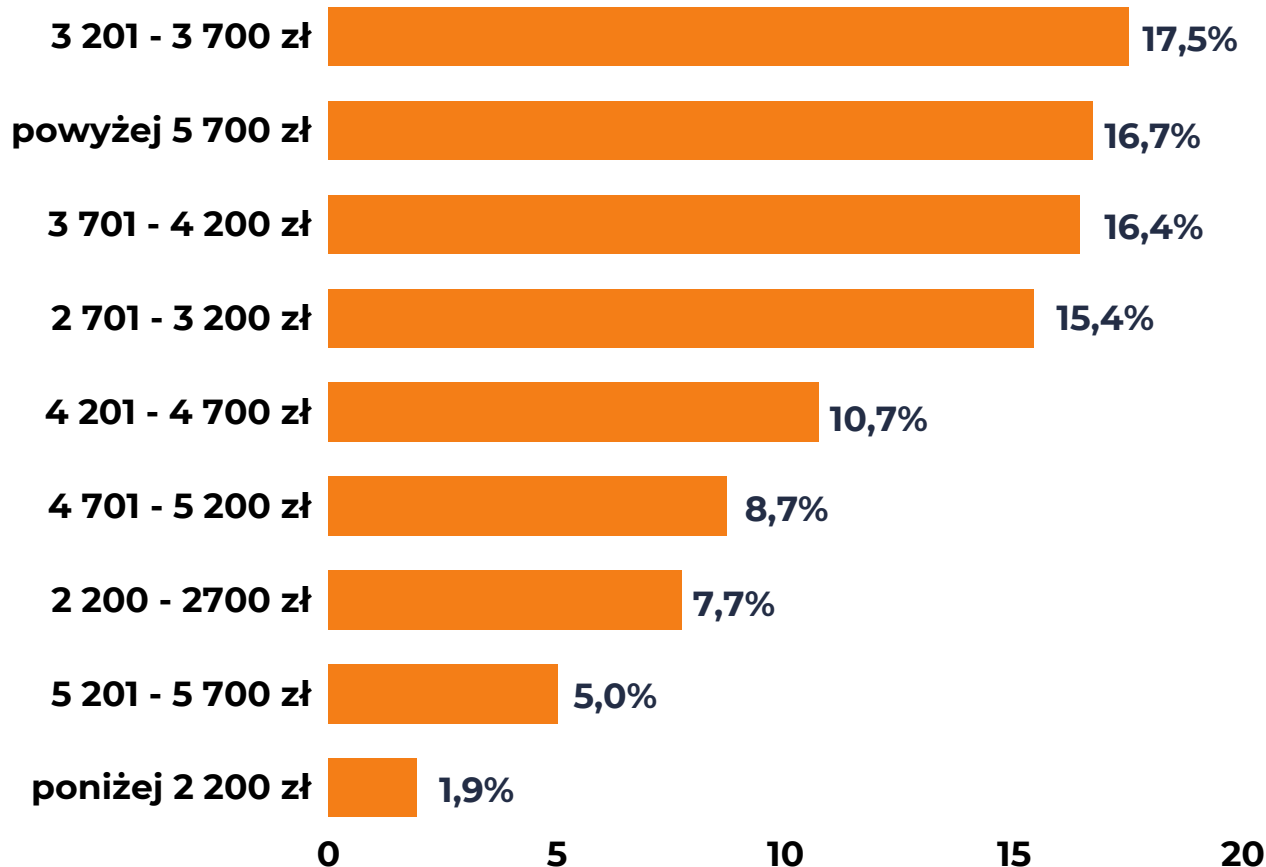
Większość badanych uczniów planuje zostać w swojej pierwszej pracy na krótszy okres - wskazywali terminy **od pół roku do maksymalnie 2 lat.**

PIERWSZA PRACA

SATYSFAKCUJĄCY POZIOM ZAROBKÓW (NETTÓ)

Oczekiwany poziom zarobków na rękę w pierwszej pracy dla badanych uczniów waha się w granicach **od 3200 zł do 4200 zł i powyżej 5 700 zł.**

PIERWSZA PRACA

POWODY REZYGNACJI Z PRACY*

Wśród najważniejszych powodów ewentualnej rezygnacji z pracy ankietowani uczniowie wskazali na **trzy główne**.

**ZŁA ATMOSFERA W PRACY
W ZESPOLE**

**ZŁE TRAKTOWANIE
PRZEZ PRACODAWCĘ,
PONIŻANIE**

**NIEPŁACENIE WYPŁATY
NA CZAS**

Oprócz wyżej wymienionych ankietowani uczniowie wskazali jeszcze na takie kwestie jak: **obniżenie wypłaty (51,7%), konieczność zostawiania po godzinach bez wynagrodzenia (49,4%) oraz propozycja lepszej pracy w innej firmie (49,1%).**

* W tym pytaniu ankietowani uczniowie mogli wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

PODSUMOWANIE

Z przedstawionej analizy wyłania się obraz pokolenia Z, które ma sprecyzowaną zawodową wizję siebie na rynku pracy. W większości chcą albo podjąć zatrudnienie zgodne z kierunkiem kształcenia, najlepiej tak szybko jak to tylko jest możliwe, bądź kontynuować naukę na studiach dziennych. Co ciekawe, spora grupa uczniów chce po szkole zainwestować w swój rozwój poprzez ukończenie specjalistycznych szkoleń lub kursów.

Dla przeważającej części uczniów celem pierwszej pracy jest zdobycie doświadczenia, po to by móc w przyszłości aspirować o jeszcze lepsze zatrudnienie. Spora część ankietowanych poprzez pierwszą pracę chce zdobyć środki pieniężne na realizację swoich planów zawodowych np. założenie własnej działalności albo realizację swoich marzeń (np. wyjazd zagraniczny).

Dla zdecydowanej większości młodych istotny w wyborze pierwszej pracy jest poziom wynagrodzenia, na równi z przestrzeganiem przez pracodawcę zapisów Kodeksu Pracy.

Młodzi z pokolenia Z chcą też wykonywać pracę w swobodnej atmosferze, gdzie występują dobre relacje między współpracownikami.

PODSUMOWANIE

Swoje pierwsze doświadczenie zawodowe młodzi z pokolenia Z chcą zdobywać w pracy w firmie u kogoś innego. Część ankietowanych myśli poważnie o założeniu i prowadzeniu własnej działalności.

Uczniowie którzy wzięli udział w badaniu chcą podjąć swoją pierwszą pracę w bliskiej odległości od domu. Mogą podjąć zatrudnienie w dalszej odległości, ale i tak wolą do niej dojeżdżać ze swojego miejsca zamieszkania. Młodzi nie wykluczają całkowicie ewentualnej przeprowadzki za pracę - zmieniając lokalizację w kraju lub wyjazd za granicę.

Badani uczniowie deklarowali, że w swojej pierwszej pracy nie chcą zostawać na dłużej - maksymalnie do dwóch lat.

Satysfakcjonujący poziom zarobków wśród badanych jest różny. Waha się od kwoty powyżej 3 tys. zł do kwoty powyżej 5 tys. zł netto.

Wśród powodów rezygnacji z pracy młodzi wskazują głównie na takie kwestie jak zła atmosfera w zespole ludzi, z którymi pracują i nieodpowiednie traktowanie przez pracodawcę np. poniżanie.

CWRKDiz

Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia
Dualnego i Zawodowego w Kaliszu

Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Kaliszu

62 742 44 58

www.cwrkdiz.kalisz.pl

biuro@cwrkdiz.kalisz.pl

62-800 Kalisz ul. Nowy Świat 13

Opracowanie:
Marta Wojciechowska